

ГЕЛЬМІНТОФАУНА ДИКОЇ ВОДОПЛАВНОЇ ПТИЦІ

Канівець Н. С., к. вет. н., доцент,

Євстаф'єва В. О., д. вет. н., професор

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

Актуальність проблеми. За даними ґрунтовних досліджень відомо, що виникнення, розвиток та поширення інвазійних захворювань має пряму залежність від географічного розташування території та кліматичних умов [1]. Так, на виникнення паразитозів у домашньої водоплавної птиці впливає стан водойм на яких відбувається їх вигул, пора року, а також дикі водоплавні та болотні птахи, які постійно перебувають на водоймах (період гніздування), або деякий час, а саме під час міграції (перельоту) [2].

Тому дослідження різновидів гельмінтів шлунково-кишкового тракту дикої водоплавної птиці має не лише наукове, а й практичне значення, оскільки дозволяє вивчати питання поширення гельмінтозів і в сільськогосподарської птиці.

Метою роботи стало встановлення гельмінтофауни дикої водоплавної птиці (крижень, чирок-тріскунок, лиска звичайна).

Матеріали і методи дослідження. Робота виконувалась впродовж 2020–2021 років. Об'єктом дослідження були шлунково-кишкові тракти дикої водоплавної птиці (крижень, чирок-тріскунок, лиск звичайна), які отримані в сезон полювання в природніх умовах Полтавської, Київської та Рівненської областей. Виявлення гельмінтів проведено за методом повного гельмінтологічного розтину 22 кишечників дикої водоплавної птиці за К. І. Скрябіним. Гельмінтів фіксували у розчині 70° етилового спирту. Видову ідентифікацію гельмінтів проводили за визначником К. М. Рижикова (1967) [3].

Результати дослідження. Дика водоплавна птиця, яку було відловлено на водоймах Полтавської, Київської та Рівненської, виявилася інвазованою трематодами та цестодами. Зокрема, у літньо-осінній період крижні (n=12) були уражені цестодами роду *Drepanidotaenia* (Railliet, 1892), де показники екстенсивності інвазії (EI) коливалися в межах від 11 до 100 %, а також трематодами роду *Echinostomatidae* (Looss, 1899), де EI становила 13,3–90 %, та роду *Notocotylidae* (Lühe, 1909), де EI становила 6,6–70,2 %.

У чирків-трісқунців (n=7) виявляли мікстінвазію зумовленою одночасним паразитуванням трематод і цестод. Необхідно зауважити, що EI цестодами була вищою, ніж трематодами і коливалася в межах від 60 до 100 %.

За дослідження вмісту кишечників, отриманих від лиски звичайної (n=3),

встановлено паразитування лише цестод.

Отримані результати, вказують на значне поширення збудників цестодозів та трематодозів у дикої водоплавної птиці, що підтверджує можливість перезараження цими гельмінтами й домашньої птиці.

Висновки. 1. Екстенсивність інвазії крижнів цестодами коливається в межах від 11 до 100 %, трематодами – від 6,6 до 90 %.

2. У чирків-тріскунців виявлено цестодозно-трематодозні мікстінвазії, де показники екстенсивності інвазії цестодами коливаються в межах від 60 до 100 %.

3. Екстенсивність інвазії лиски звичайної цестодами сягає 100 %.

Література

1. Стратегічне значення проблем паразитології і шляхи їх вирішення в Україні / О. Д. Небещук та ін. *Актуальные научные исследования в современном мире*. 2017. № 31. С. 55–61.

2. Склярчук В. Г., Богач М. В. Епізоотологія гельмінтозів водоплавної птиці в господарствах Одеської області. *Аграрний вісник Причорномор'я : збірник наук. праць. Серія : Ветеринарні науки*. 2010. Вип. 56. С. 7–11.

3. Рыжиков К. М. Определитель гельминтов домашних водоплавающих птиц. Москва : Наука, 1967. 264 с.